

Ecologische Quicksan Nijkerkerstraat 29 Amersfoort

In het kader van uitbreiding van een bedrijfspand



Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

🌐 0318 655 626

✉ ecologie@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan Nijkerkerstraat 29 Amersfoort
Betreft	Ecologische quickscan
Locatie	Nijkerkerstraat 29, Amersfoort
Auteur	M. Ijmker
Contactpersoon	M. Ijmker (ijmker@deslijpkruik.nl)
Opdrachtgever	Ham Invest B.V.
Datum	03-05-2024
Status	Versie 2
Projectcode	24AHA02

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving (Omgevingswet). Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar. De Slijpkruik Ecologie BV is niet aansprakelijk voor beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door De Slijpkruik Ecologie BV uitgevoerde onderzoek. Daarnaast is De Slijpkruik Ecologie BV niet aansprakelijk voor gevolgschade, of voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken door De Slijpkruik Ecologie BV.

© De Slijpkruik Ecologie B.V. (2024)

Niets uit dit rapport mag openbaar worden gemaakt of gepubliceerd door middel van; druk, fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Slijpkruik Ecologie B.V. of de opdrachtgever.

Wijze van citeren: Ijmker, M. 2024. *Ecologische quickscan Nijkerkerstraat 29 Amersfoort*, De Slijpkruik Ecologie BV.

Omslagfoto: Impressie van het plangebied. Bronvermelding; foto's zijn door de auteur gemaakt tenzij anders aangegeven.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborging	
2	Resultaten	8
2.1	Vogels	
2.2	Vleermuizen	
2.3	Overige zoogdieren	
2.4	Overige soortgroepen	
2.5	Vaatplanten	
2.6	Samenvatting bevindingen	
3	Gebiedsbescherming	14
3.1	Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden	
3.2	Natura 2000	
3.3	Houtopstanden	
4	Rode Lijst	17
4.1	Resultaten en effectbeoordeling	
4.2	Maatregelen zorgplicht	
5	Conclusies en aanbevelingen	19
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
	Bijlagen	22
	Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader	



1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de aanleiding en het doel van het uitgevoerde onderzoek is. Ook wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de beoogde ingreep. Daarnaast komt ook de methode van het onderzoek aan bod.

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Ham Invest B.V. voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. een ecologische quickscan uit op een perceel aan de Nijkerkerstraat 29 te Amersfoort. Het betreft een perceel waarop een woonhuis en schuur zijn gesitueerd met omliggende tuin. De initiatiefnemer is voornemens om het bedrijfspand van het naastgelegen perceel uit te breiden op een deel van het gazon. Mogelijk is verwijdering van een enkele boom en een overkapping hiertoe noodzakelijk. Omdat effecten op beschermde soorten en natuurgebieden niet op voorhand zijn uitgesloten is toetsing aan de Omgevingswet (OW) noodzakelijk. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Ook wordt het effect van de ingreep op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of provinciaal beschermde natuurgebieden zoals Natuurnetwerk Nederland beoordeeld. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaardere beschermde soorten maximaal drie jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Het perceel bevindt zich ten oosten van de bebouwde kom van Amersfoort (afbeelding 1 en 2). Het betreft een perceel met een woonhuis en schuur, met omliggende tuinen. De achtertuin bestaat hoofdzakelijk uit intensief beheerd gazon, maar bevat ook enkele bomen, een overkapping, terras en een kippenren. De zuidgrens van het perceel wordt gevormd door een bedrijventerrein met bedrijfshal en bedrijfswoning. De westelijke en noordelijke grenzen bestaan uit een groenstrook met struiken en bomen. Achter deze groenstroken is tevens bedrijventerrein (verharding) gesitueerd. Op enkele tientallen meters verder naar het westen ligt de Rijksweg A28. Op 5,9 kilometer ten noorden van het plangebied is Natura 2000-gebied 'Arkemheen' gelegen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand.

De initiatiefnemer is voornemens om het bedrijfspand van het naastgelegen perceel uit te breiden. Het bouwvlak van de uitbreiding ligt volledig op het gazon van de achtertuin van de Nijkerkerstraat 29. Om ruimte te maken voor de bouwwerkzaamheden wordt een vrijstaande overkapping verwijderd, een schuur gesloopt en ook is verwijdering van enkele bomen hiervoor noodzakelijk. De bestaande bebouwing blijft ongewijzigd behouden. Voorliggende quickscan wijst uit of vervolgonderzoek nodig is voor de uitvoer van de geplande werkzaamheden en zo ja welke soorten onderzocht moeten worden.

1.3 Opzet onderzoek

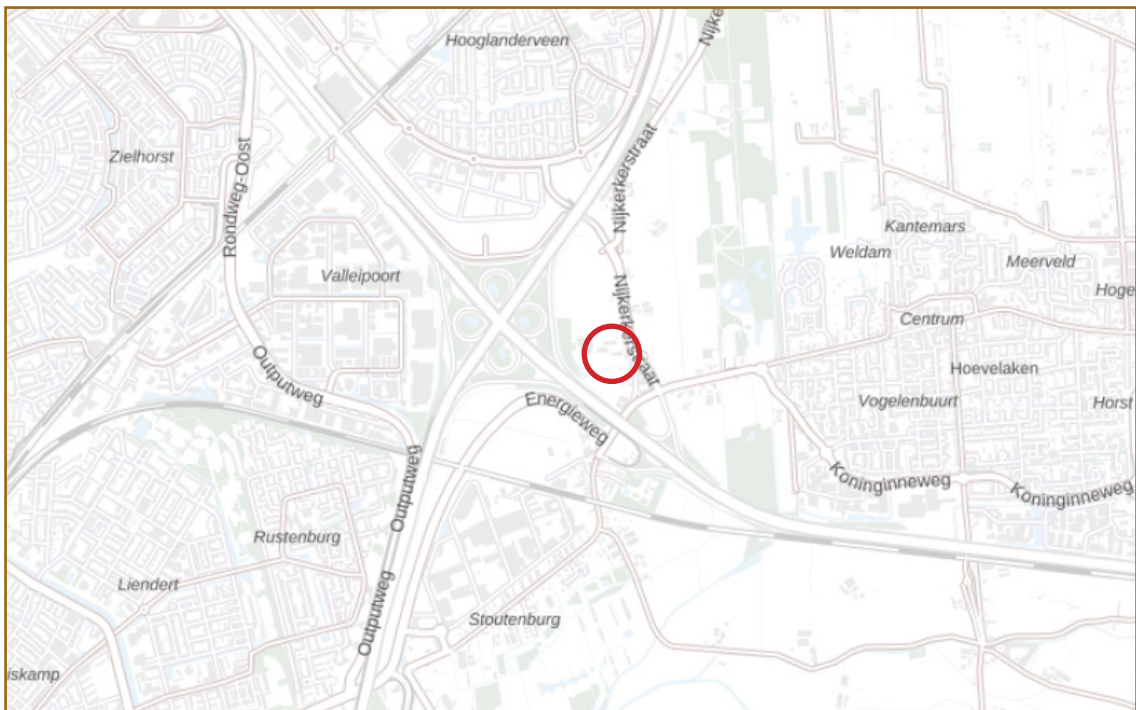
De quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), websites et cetera), veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies.

Voor het bronnenonderzoek zijn de NDFF-waarnemingen binnen een straal van ongeveer 2 kilometer van het plangebied opgevraagd. Voor wat betreft vogels zijn alleen de vogels genoemd die een jaarrond beschermd nest hebben.

De locatie is op 4 maart 2024 bezocht door M. IJmker, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op aanwezigheid van en geschiktheid voor verblijfplaatsen van beschermde soorten en de geschiktheid van de aanwezige groenstructuren als foerageergebied voor beschermde soorten of vliegroute van vleermuizen. Het locatiebezoek is onder licht bewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 8 °C en zwakke wind, 1 Bft.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en hanteert haar richtlijnen, soortinventarisatieprotocollen en/of richtlijnen uit kennisdocumenten van BIJ12 tenzij anders vermeld. Op regelmatige basis vindt toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen plaats met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers.

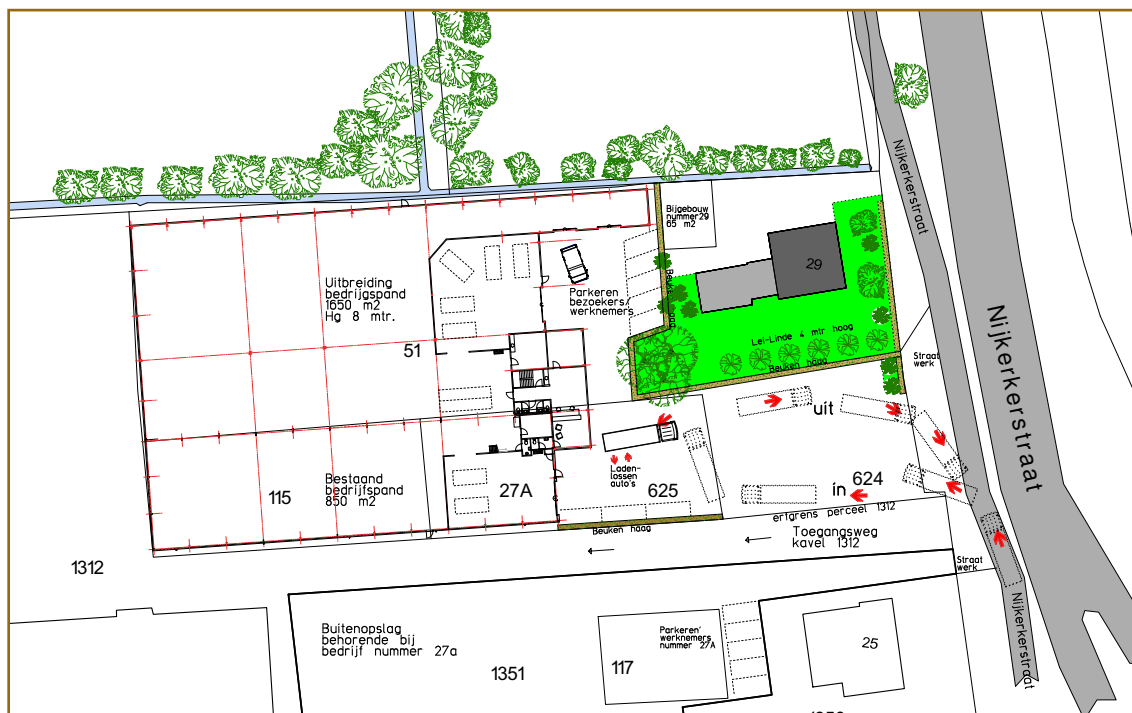


Afbeelding 1: Kaart met ligging plangebied in het oosten van Amersfoort.
Bron ondergrond: PDOK viewer BRT achtergrondkaart (app.pdok.nl/viewer). Schaal ca. 1:23000



Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied aan de Nijkerkerstraat 29 (rood kader) in het oosten van Amersfoort. In geel kader is tevens het geplande bouwvlak van de uitbreiding van het naastgelegen bedrijfspand aangegeven.

Bron: Pdok Viewer luchtfoto (app.pdok.nl/viewer)



Afbeelding 3: Schets/voorstel voor de toekomstige inrichting van het plangebied. Exacte toekomstige inrichting en bouwvlakken zijn niet definitief.

Bron: 3 ontwerp- en tekenbureau



Afbeelding 4: Zicht op het naastgelegen uit te breiden bedrijfspand vanaf het noorden. Het bouwvlak van de uitbreiding bevindt zich op het gazon op de voorgrond.



Afbeelding 5: Het uit te breiden bedrijfspand biedt geen mogelijkheden voor beschermde soorten. Dakranden sluiten rondom goed aan en gevelbekleding bestaat uit gladde damwandplaten.



Afbeelding 6: De vrijstaande overkapping is geschikt voor algemene broedvogels. Onder de overkapping zijn (resten van) nesten aangetroffen, vermoedelijk van houtduif. Bij het veldbezoek was geen sprake van bezette nesten.



Afbeelding 7: In de bomen binnen en rondom het plangebied zijn geen nesten, holtes of scheuren aangetroffen die geschikt kunnen zijn voor beschermde soorten.



Afbeelding 8: In de voortuin is een (onbezett) nest waargenomen. Het betreft geen nest van een soort waarvan het nest jaarrond beschermd is.



Afbeelding 9: De dakpannen langs de noordzijde van de schuur waren volledig te inspecteren; hier zijn geen nesten waargenomen.

2 Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheidt tussen soorten- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'soortenbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde soorten en de beoordeling van een mogelijk (in)direct effect door de voorgenomen activiteiten op deze soorten behandeld. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig. Dit hoofdstuk beschrijft per soortgroep de bevindingen voor het onderzochte plangebied.

2.1 Broedvogels

2.1.1 Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals schuil- en slaapplekken van huismussen.

In de omgeving van het plangebied zijn in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1-4-soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn. In de omgeving van het plangebied zijn vanuit de NDFF de volgende categorie 1-4 soorten waargenomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, sperwer en steenuil.

Huisumus en gierzwaluw

Huisumus en gierzwaluw maken vrijwel uitsluitend gebruik van bebouwing als nestplaats. Binnen het plangebied zijn twee gebouwen aanwezig (woning en schuur). Het woonhuis is mogelijk geschikt als nestplaats voor huismussen, vanwege de aanwezigheid van een pannendak; huismussen kunnen via openingen tussen dakgoot en onderste rij pannen de ruimte onder de dakpannen bereiken. De woning is ongeschikt voor gierzwaluwen, omdat geen geschikte openingen met een vrije aanvliegroute zijn aangetroffen. De schuur is ongeschikt voor beide soorten: De schuur is ongeschikt voor gierzwaluwen, omdat geen geschikte openingen met een vrije aanvliegroute zijn waargenomen. De schuur is tevens ongeschikt voor huismussen, omdat aan de zuidzijde een plat dak aanwezig is, waardoor eventuele nestmogelijkheden binnen het bereik van predatoren zijn gesitueerd. Aan noordelijke zijde is de dakrand dusdanig laag dat de ruimte onder de dakpannen vanaf de grond was te inspecteren: hier zijn geen (resten van) nesten aangetroffen. Een eventuele additionele verstorende invloed door werkzaamheden of bedrijfsactiviteiten in de toekomstige gebruiksfase wordt verwaarloosbaar geacht, gezien de huidige korte afstand van bedrijfsactiviteiten (het direct aangrenzende terrein) en andere menselijke activiteit rond de gebouwen. Het bedrijfspand op het naastgelegen terrein (het pand dat wordt uitgebreid) is ook niet geschikt voor vogels met een jaarrond beschermde nestplaats, omdat de gevel volledig is bekleed met metalen platen, hier geen openingen in zijn waargenomen en het dak volledig uit bitumen dakbedekking bestaat.

Overige soorten categorie 1 t/m 4

Voor overige soorten met jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels, uilen, ooievaar en roek) ontbreken geschikte broedplekken en/of geschikt leefgebied. Het merendeel van de bomen rond het plangebied zijn van beperkte omvang en in geen van de bomen rondom het plangebied zijn nesten of potentiële nestholtes aangetroffen die geschikt zijn als broedplek voor vogels van categorie 1-4.

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing en gazon; Als zodanig is het aanbod aan

groenstructuren en daarmee foerageer- of schuilmogelijkheden voor vogels met een jaarrond beschermde nestplaats op voorhand zeer beperkt. De enige noemenswaardige groenstructuren bevinden zich langs de perceelgrenzen, in de voortuin, en enkele vrijstaande bomen in de achtertuin. Om deze redenen is het niet aannemelijk dat het plangebied een wezenlijk onderdeel is van foerageergebied van vogels van categorie 1 t/m 4 die in de omgeving voorkomen. Bovendien zijn in de omgeving ruim voldoende alternatieve percelen aanwezig die ook meer geschikt zijn als foerageergebied voor o.a. uilen en roofvogels, zoals graslanden en bermen met ruig gras.

Conclusie en advies

Binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn geen nesten waargenomen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats. Hoewel het woonhuis mogelijk geschikt is als nestplaats van huismus blijft deze ongewijzigd behouden en tevens staat deze buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden. De ontwikkelingen op het perceel leiden daarom niet tot overtreding van de Omgevingswet en vervolgstappen, zoals soortgericht vervolgonderzoek naar vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats, zijn niet noodzakelijk. Een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van foerageer- of jachtgebied van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats is ook niet aan de orde, omdat er ruim voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is.

2.1.2 Vogels categorie 5 (nest jaarrond beschermd bij ecologisch zwaarwegende redenen)

Naast de soorten uit categorie 1 t/m 4, waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn er de categorie 5-soorten waarvan de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) alleen onder bepaalde omstandigheden (bij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden) beschermd zijn. In Amersfoort en omgeving komen verschillende soorten van categorie 5 voor.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele soorten waargenomen waarvan nesten jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen, namelijk ekster, koolmees, spreeuw en zwarte kraai. Voor vogels van categorie 5 geldt hetzelfde als voor vogels van categorie 1-4: Er zijn geen nesten of boomholtes waargenomen binnen en in de omgeving van het plangebied, met uitzondering van een mogelijk spechtengat in een boom langs de westgrens van het plangebied. Voor dit mogelijke spechtengat geldt dat in de omgeving voldoende nestgelegenheid en foerageergebied aanwezig is. Indien het een nestplaats betreft, is daarom geen sprake van zwaarwegende ecologische redenen voor jaarronde bescherming. Ook voor andere te verwachten soorten uit categorie 5 geldt dat in de omgeving voldoende nestgelegenheid en foerageergebied aanwezig is. Indien er in de toekomst toch een soort van categorie 5 zou gaan broeden is dit nest daarom niet jaarrond beschermd.

Conclusie en advies

Binnen het plangebied zouden categorie 5-soorten kunnen nestelen zoals ekster en zwarte kraai, maar hier is momenteel geen sprake van. Aangezien er veel geschikte alternatieven in de omgeving zijn, is er geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen en zijn eventuele toekomstige nesten niet jaarrond beschermd. Vervolgonderzoek naar deze soortgroep is niet noodzakelijk. Voor de categorie 5-soorten geldt wel dat eventuele nesten beschermd zijn zolang deze in gebruik zijn. Hiervoor gelden dezelfde maatregelen als voor overige algemene broedvogels, zie paragraaf 2.1.3.

2.1.3 Overige broedvogels

Bij het veldbezoek zijn enkele algemene broedvogels waargenomen, zoals o.a. kauw, houtduif en roodborst. Op balken onder de te verwijderen overkapping zijn tevens (resten van) nesten waargenomen (afbeelding 6). Het betreft vermoedelijk oude nesten van houtduif; bij het veldbezoek waren de nesten niet bezet, maar aanwezigheid van broedgevallen onder de overkapping is tijdens het broedseizoen niet uitgesloten. Ook kunnen algemene broedvogels nestelen in bomen en struiken binnen het plangebied. Tijdens de uitvoering is verstoring of vernieling van bezette nesten niet op voorhand uitgesloten als werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd. Bezette nesten mogen nooit verstoord of vernield worden. Het is niet mogelijk om voor deze

overtreding van de Omgevingswet een omgevingsvergunning te krijgen. Alleen kortdurende verstoring die niet van invloed is op het broedsucces is toegestaan, maar dient alsnog zoveel mogelijk voorkomen te worden.

Conclusie en advies

Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen eventueel aanwezige nesten in of rond het plangebied beschadigd/vernietigd of verstoord worden. Dit is in strijd met de Omgevingswet en moet voorkomen worden, het is niet mogelijk hiervoor een vergunning te krijgen. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. In de periode oktober t/m februari is de kans op nesten het kleinst. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een broedvogelcheck, uitgevoerd door een broedvogelkundige, uitgevoerd te worden om verstoring van eventuele broedgevallen uit te sluiten. Indien bij de broedvogelcheck bezette nesten worden aangetroffen, moeten werkzaamheden worden uitgesteld of moeten maatregelen getroffen worden om verstoring van de nesten te voorkomen.

2.2 Vleermuizen

2.2.1 Inventarisatie

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroete.

Binnen het plangebied zijn twee gebouwen aanwezig. De woning blijft ongewijzigd behouden en bevindt zich op voldoende afstand van het geplande bouwvlak, waardoor een effect op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen hierin op voorhand zijn uitgesloten. De schuur, die zich op relatief korte afstand van het geplande bouwvlak van het bedrijfspand bevindt, is ongeschikt voor vleermuizen, doordat openingen naar een spouw, onder dakpannen, of andere donkere bestloten ruimtes ontbreken. Het uit te breiden bedrijfspand is tevens ongeschikt voor vleermuizen; de metalen gevelbekleding is te glad om houvast te bieden voor vleermuizen en bovendien zijn in de gevel of langs de dakrand geen openingen geconstateerd.

Geen van de bomen in het plangebied, of binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden, zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen door het ontbreken van geschikte holtes of scheuren. De boom met het spechtengat is te smal om als geschikte verblijfplaats voor vleermuizen te kunnen functioneren. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen van boombewonende soorten is daarom ook uitgesloten in het plangebied.

Foerageergebied en vliegroutes

Het is aannemelijk dat de bomen langs perceelgrenzen en groenstructuren in de tuin van de woning onderdeel zijn van foerageergebied van vleermuizen. Hiervoor geldt echter dat dit met zekerheid geen essentieel foerageergebied betreft, omdat in de omgeving ruim voldoende

alternatieven beschikbaar zijn. De bomen en groenstructuren binnen het plangebied vormen geen aaneengesloten structuren die gebruikt kunnen worden als vliegroute voor vleermuizen. Om bovenstaande redenen zijn negatieve effecten door toedoen van de werkzaamheden op eventuele vliegroutes en essentieel foerageergebied uitgesloten, met mogelijke uitzondering van lichtverstoring van foerageergebied.

2.2.2 Conclusie en advies

Het is uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden als vaste verblijfplaats. De woning blijft ongewijzigd behouden en het uit te breiden bedrijfspand en de schuur zijn ongeschikt voor vleermuizen door afwezigheid van voor vleermuizen geschikte openingen. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot verstoring of vernieling van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Een overtreding van de omgevingswet door toedoen van de ontwikkelingen is daarom niet aan de orde. Vervolgstappen, zoals aanvullend soortgericht onderzoek of een omgevingsvergunning zijn niet noodzakelijk ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.

De bomen binnen het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats van vleermuizen, omdat deze geen scheuren of holtes van voldoende grootte bevatten. De bomen en andere groenstructuren binnen het plangebied zijn mogelijk onderdeel van foerageergebied van vleermuizen, maar deze betreffen met zekerheid geen essentieel foerageergebied gezien het beperkte aanbod aan groenstructuren en de ruime hoeveelheid alternatieven in de directe omgeving. Van mogelijke aantasting van een vliegroute is evenmin sprake. Negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes zijn daarom niet aan de orde, met mogelijke uitzondering van lichtverstoring van (niet-essentieel) foerageergebied. Voorkom lichtverstoring van foerageergebied door spaarzaam om te gaan met (bouw-)verlichting. Voer werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit of neem maatregelen om uitstraling van kunstlicht richting bomen te voorkomen. Dit betreft met name de bomen langs de zuidgrens van het plangebied en rond de woning. Beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik afgeschermd armaturen, amberkleurige 'batlampen' en zorg ervoor dat lampen niet op omliggende bomen gericht worden. Wanneer deze maatregelen in acht worden genomen is er geen aanvullend onderzoek nodig ten aanzien van deze gebiedsfuncties.

2.3 Overige zoogdieren

2.3.1 Inventarisatie

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende beschermde soorten in de omgeving voorkomen: boommarter, das, eekhoorn en steenmarter. Vanaf 1 september 2024 worden ook de in de omgeving voorkomende bunzing, haas, konijn en wezel in de provincie Utrecht van de vrijstellingslijst afgehaald, daarom worden deze uit voorzorg ook behandeld als beschermde soort.

Het perceel is beperkt qua oppervlakte en de achtertuin is cultureel ingericht met gazon, sierbeplanting en vrijstaande bomen (zonder holtes van voldoende grootte). De mogelijkheden voor bovengenoemde soorten zijn daarom op voorhand beperkt. Daarnaast loopt de hond van de bewoners regelmatig los in de achtertuin; hiervan zijn o.a. graafsporen en hondenspeeltjes zichtbaar op het gazon. In de groenstroken langs de perceelgrenzen zijn bovendien geen voor marters geschikte structuren waargenomen, zoals takkenstapels. Ook zijn geen eekhoornnesten waargenomen en zijn in de omliggende gebouwen geen openingen waargenomen waarmee een soort als steenmarter zich toegang zou kunnen verschaffen. Voor eekhoorns geldt aanvullend dat te kappen bomen geen typische foerageerbomen (mastbomen zoals den, beuk of eik) zijn. De waarde van het perceel voor eekhoorn wordt daarom op voorhand verwaarloosbaar geacht.

Gezien het ontbreken van burchten en holen binnen het plangebied, in combinatie met de ligging tussen bedrijventerreinen, is op voorhand uitgesloten dat het plangebied een wezenlijk onderdeel is van functioneel leefgebied van soorten zoals haas en das. Ook is daarom uitgesloten dat het plangebied een wezenlijk onderdeel is van jachtgebied van marterachtigen. Hoewel konijn in

dergelijke achtertuinen voor kan komen betreft het om eerder genoemde redenen, net als voor haas en das, met zekerheid geen essentieel onderdeel van leefgebied. Bovendien is het terrein relatief beperkt qua oppervlakte en is in de omgeving ruim voldoende, meer geschikt, alternatief leefgebied aanwezig in de vorm van agrarische percelen, en graslanden met houtsingels.

Voor de overige te verwachten soorten en overige zoogdiersoorten waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving, geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen of deze zijn niet beschermd, of heeft het plangebied in het geheel geen functie.

2.3.2 Conclusie en advies

Aantasting van vaste rust- of voortplantingsplaatsen of andere beschermde gebiedsfuncties van eekhoorns, marterachtigen en andere beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten binnen het plangebied. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend soortgericht onderzoek of een omgevingsvergunning, nodig ten aanzien van grondgebonden zoogdieren. De overige soorten die te verwachten zijn binnen het plangebied, zijn vrijgesteld of niet beschermd of er zijn geen effecten te verwachten op deze soorten. Aangaande deze soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn.

2.4 Overige soortgroepen

2.4.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens (NDFF) is het voorkomen van de volgende beschermde soorten uit overige soortgroepen in de omgeving bekend; reptielen: muurhagedis; amfibieën: alpenwatersalamander en vinpootsalamander; ongewervelden: grote vos, grote weerschijnvlinder en Kempense heidelibel. Daarnaast komen de algemene, vrijgestelde amfibieën bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de omgeving voor.

Omdat het plangebied aan meerdere zijden omgeven is door bedrijfsterreinen met voornamelijk geslotenverharding en oppervlaktewater niet binnen het plangebied aanwezig is, zijn mogelijkheden voor beschermde amfibieën niet aanwezig. Dit geldt ook voor Kempense heidelibel, aangezien libellen ook aan water gebonden zijn.

Muurhagedis kan worden aangetroffen op grotere steenstructuren, zoals oude forten of stadsmuren; dergelijke habitat is niet aanwezig binnen het plangebied en aanwezigheid van muurhagedis is daarom op voorhand uitgesloten.

Grote vos en grote weerschijnvlinder zijn soorten die gebruik maken van sap van bloedende bomen, rottend fruit en honingdauw als voeding. Hoewel een fruitboom aanwezig is binnen het plangebied, betreft dit slechts één exemplaar. Dit geldt daarom met zekerheid geen essentieel onderdeel van functioneel leefgebied van deze soorten; in de omgeving zijn ruim voldoende alternatieve foerageermogelijkheden aanwezig. Bovendien komen beide soorten voornamelijk voor langs bosranden, loofbossen en beekoevers; dergelijke habitat is afwezig binnen en rondom het plangebied. Grote vos maakt daarbuiten gebruik van holle bomen of stapels hout om te overwinteren en ook dergelijke structuren of mogelijkheden zijn afwezig binnen het plangebied. Om deze redenen is uitgesloten dat het plangebied een wezenlijk onderdeel is van functioneel leefgebied van zowel grote vos als grote weerschijnvlinder.

Algemene amfibieën zoals bruine kikker of gewone pad zijn minder kieskeurig zijn wat betreft hun leefgebied, maar voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. Dergelijke soorten zijn eventueel aan te treffen in de tuin rondom de woning, maar hiervoor zal inachtneming van de zorgplicht volstaan.

Aanwezigheid van beschermde soorten uit overige soortgroepen is vanwege voorgaande redelijkerwijs uitgesloten.

2.4.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde soorten uit overige soortgroepen is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied. Vervolgonderzoek naar soorten uit overige soortgroepen is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor de algemene amfibieën die buiten de voortplantingsperiode op en rond het terrein kunnen voorkomen. Bij werkzaamheden in of onder groenstructuren dient men rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van algemene amfibieën. Werk in één richting en op een rustig tempo, zodat eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte heeft om een veilig heenkomen te zoeken.

2.5 Vaatplanten

Inventarisatie

Vanuit de NDFF en andere verspreidingsgegevens zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten uit de omgeving. Bij het veldbezoek zijn enkel algemene soorten aangetroffen en het plangebied is niet geschikt als groeiplaats voor beschermde vaatplanten. Op basis van de biotische en abiotische omstandigheden is aanwezigheid van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uitgesloten.

Conclusie en advies

Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Aanwezigheid en effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig.

2.6 Samenvatting bevindingen

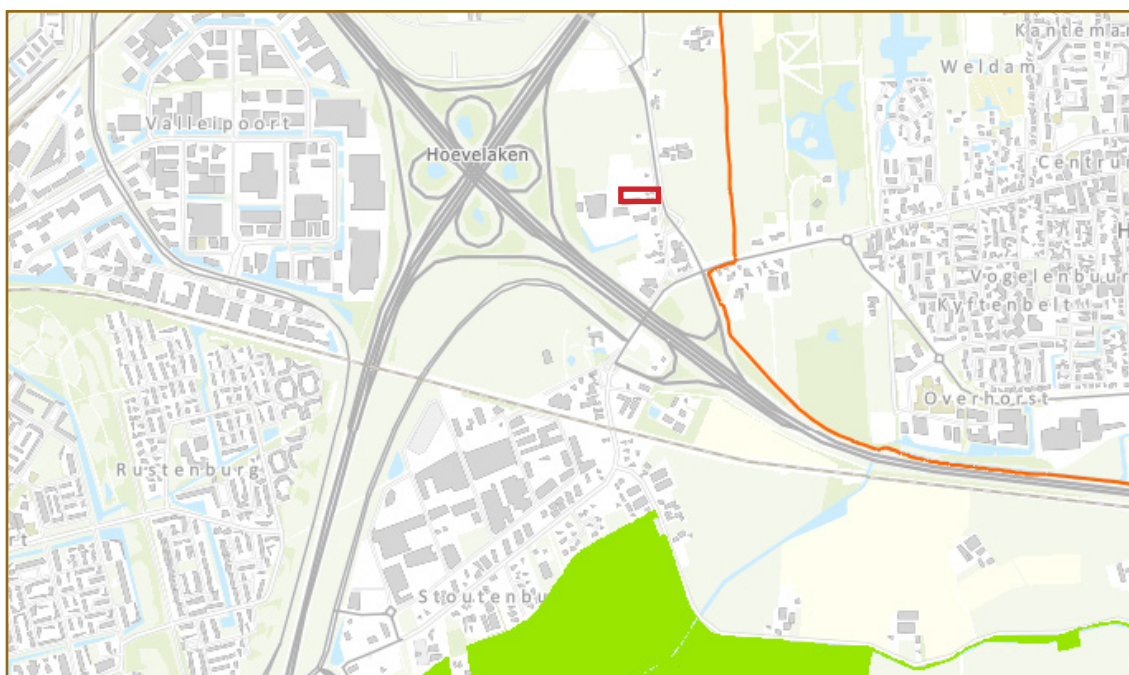
Een samenvatting van de bevindingen per soortgroep is terug te vinden in tabel 5.1. Hierin staat aangegeven of de voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot effecten op beschermde soorten en zo ja, welke consequenties dit heeft. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende dieren en planten de zorgplicht.

3 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden en een verkennende beoordeling van een mogelijk effect door de voorgenomen activiteiten op deze gebieden behandeld. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden waaronder het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelgebieden. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

3.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden

Het plangebied ligt buiten de buiten de begrenzing van het NNN, groene contour (GC) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden of weidevogelgebieden (afbeelding 9). Het plangebied ligt op enige afstand van het dichtstbijzijnde NNN-gebied en gezien de aard van de ontwikkelingen zijn geen externe effecten te verwachten en is het dus niet nodig om effecten door externe werking te toetsen.



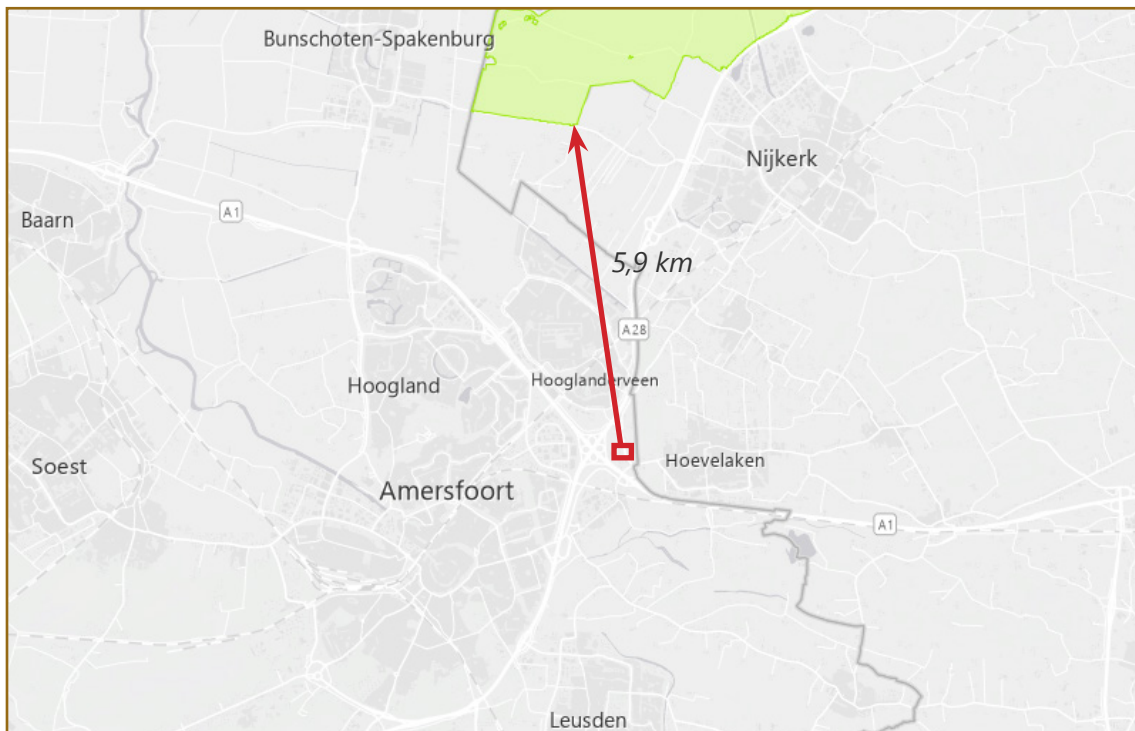
Afbeelding 9: Ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van het NNN (groen). Andere provinciaal beschermde natuurgebieden, groene contour, rustgebieden van winterganzen, of weidevogelgebieden zijn niet aanwezig rond het plangebied.

Bron: Atlas leefomgeving.

3.2 Natura 2000-gebieden

De kortste afstand tot Natura 2000-gebied 'Arkemheen' is ca. 5,9 kilometer ten noorden van het plangebied (afbeelding 10). Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer. Gezien de voorgenomen activiteiten, toekomstige inrichting en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen, etc.) op aangewezen soorten uitgesloten, met mogelijke uitzondering van stikstofdepositie.

Negatieve effecten door een toename van stikstofuitstoot tijdens de aanlegfase en toekomstige gebruiksfase zijn niet op voorhand uitgesloten. Voer een berekening uit in Aerius Calculator om te bepalen of er sprake is van een vergunningplicht ten aanzien van stikstof. De beoordeling van het aspect stikstof is geen onderdeel van voorliggende quickscan.



Afbeelding 10: Ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van Natura 2000-gebied.
Bron: Natura2000.nl.

3.3 Toets houtopstanden

Kap van bomen buiten de bebouwde kom van meer dan 10 are of bomenrijen van meer dan 20 stuks is geen onderdeel van de ontwikkelingsplannen, een toets houtopstanden is derhalve niet aan de orde. Binnen de begrenzing van het plangebied zijn wel enkele bomen gesitueerd, bij verwijdering is waarschijnlijk een gemeentelijke kapvergunning noodzakelijk.

4 Rode Lijst

In dit hoofdstuk worden de bevindingen beschreven met betrekking tot soorten van de Rode Lijst die binnen het plangebied zijn aangetroffen of waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving. In dit hoofdstuk worden enkel de soorten beschreven die op de Rode Lijst als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld en waarvoor het plangebied een wezenlijke functie heeft. Voor soorten van de Rode Lijst waarvoor een wezenlijk negatief effect te verwachten is door toedoen van de geplande werkzaamheden, wordt beschreven op welke manier aan de specifieke zorgplicht kan worden voldaan door aanpassing van de werkwijze, het implementeren van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of door het bieden van compenserende voorzieningen.

4.1 Resultaten en effectbeoordeling

Vaatplanten

Vanuit de NDFF zijn waarnemingen bekend van een aantal plantensoorten van de Rode Lijst. Het betreft voornamelijk soorten die groeiplaatsen hebben in bermen of langs extensief beheerde akkerranden. Dergelijk terrein is niet binnen het plangebied aanwezig. Het is daarom uitgesloten dat werkzaamheden ten behoeve van herinrichting van het plangebied een negatief effect hebben op mogelijke groeiplaatsen van bedreigde of kwetsbare soorten van de Rode Lijst.

Broedvogels

Voor vogelsoorten van de Rode Lijst die in de omgeving voorkomen geldt dezelfde effectbeoordeling als voor algemene broedvogels (zie paragrafen 2.2 en 3.2). Het plangebied en de directe omgeving zijn geschikt als broedlocatie voor vogels van de Rode Lijst. Wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen nesten worden beschadigd/vernietigd of verstoord worden waardoor broedzorg gestaakt kan worden. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is maar eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen voorkomen. Van de te verwachten broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben. Laat bij werkzaamheden binnen het broedseizoen altijd een broedvogelcheck uitvoeren om verstoring van eventuele broedgevallen te voorkomen.

Zoogdieren

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van haas en konijn. Echter, het terrein is beperkt qua oppervlakte en er is ruim voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving, daarom is op voorhand uitgesloten dat het terrein een wezenlijke functie vervult voor deze en andere grondgebonden zoogdieren. Negatieve effecten door toedoen van de geplande ontwikkelingen op zoogdieren van de Rode Lijst is daarom uitgesloten.

Insecten

Binnen het plangebied zijn bermen of (bloemrijke) akkerranden niet aanwezig en ook het aanbod groenstructuren binnen het plangebied is beperkt. De geschiktheid van het plangebied voor insecten van de Rode Lijst wordt daarmee op voorhand verwaarloosbaar geacht. Voor zeldzame insecten van de Rode Lijst die in de omgeving voorkomen, zoals vlinders is het plangebied geen onderdeel van leefgebied. Er wordt daarom geen wezenlijk negatief effect verwacht op insecten van de Rode Lijst.

Overige soorten

Voor overige soorten van de Rode Lijst waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving

(mossen, zwammen, weekdieren) heeft het plangebied geen functie of wordt geen negatief effect verwacht door toedoen van de geplande werkzaamheden.

4.2 Maatregelen zorgplicht

De werkzaamheden vinden grotendeels plaats aan bebouwing en gesloten verharding waar de kans op aantreffen van soorten van de Rode Lijst zeer gering is. Er wordt daarom geen wezenlijk negatief effect verwacht op de meeste soorten van de Rode Lijst die in de omgeving voorkomen en die als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld. Bij werkzaamheden nabij perceelgrenzen, met name langs de bomenrij langs de west- en noordgrens en de bomen en struiken rondom de woning, zijn negatieve effecten op soorten van de Rode Lijst echter niet uitgesloten. Hiervoor zijn de volgende maatregelen van toepassing, die ook gelden voor algemene soorten zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk:

- Voer werkzaamheden op een rustig tempo uit en in één richting, zodat eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte heeft om een veilig heenkomen te zoeken. Dit geldt met name voor werkzaamheden in en rond groenstructuren, bijvoorbeeld bij het verwijderen van beplanting.
- Start werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen, zodat de kans op verstoring van broedgevallen zoveel mogelijk wordt beperkt. Indien werkzaamheden worden gestart in het broedseizoen (grofweg tussen maart en augustus), laat dan een broedvogelcheck uitvoeren door een broedvogeldeskundige. Indien broedende vogels worden aangetroffen moeten werkzaamheden worden uitgesteld of moeten mitigerende maatregelen (bijv. een verstoringvrije zone rondom het nest) worden getroffen om verstoring te voorkomen.

5 Conclusies en aanbevelingen

Vanuit de resultaten worden conclusies getrokken. Aan de hand van deze conclusies worden aanbevelingen gedaan. Dit kan wijziging van de plannen en/of nader(e) onderzoek(en) inhouden.

5.1 Overzicht van de bevindingen Nijkerkerstraat 29, Amersfoort

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding OW	Nader onderzoek	Vervolgacties
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Vogels - categorie 5 en overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Broedvogelcheck indien uitvoering tijdens broedseizoen	Werken buiten broedseizoen, broedvogelcheck of preventieve maatregelen indien uitvoering tijdens broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Broedgevallen zijn altijd beschermd.
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Vleermuizen - foerageergebied	Mogelijk	Geen*	Nee*	Nee	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Vleermuizen - vliegroutes	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige zoogdieren - beschermd	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige soorten - vrijgesteld of niet beschermd	Mogelijk	Mogelijk	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zorgplicht
Flora - beschermd	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen

Rode Lijst soorten	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Vervolgacties
Broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Nee	zie 'vogels - categorie 5 en overige broedvogels'

Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Nader onderzoek	Vervolgacties
Natuurnetwerk Nederland (en overige provinciaal beschermde natuurgebieden)	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 m.u.v. stikstof	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 - stikstof	n.v.t.	Mogelijk	Nee	Mogelijk	Het bevoegd gezag kan in het kader van vergunningverlening altijd vragen om een stikstofberekening. Voer een stikstofberekening uit in AERIUS-Calculator om te bepalen of er sprake is van een vergunningplicht ten aanzien van stikstof.

Houtopstanden	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Meldingsplicht
Beschermde houtopstand OW	Nee	Geen	Nee	n.v.t.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

Vogels

- Binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden zijn geen mogelijke nestplaatsen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats gesitueerd. De geplande ontwikkelingen leiden daarom niet tot overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats. Vervolgstappen zoals aanvullend soortgericht vervolgonderzoek of een omgevingsvergunning zijn niet noodzakelijk.
- Voorkom aantasting of verstoring van bezette nesten van algemene broedvogels in bomen binnen en rondom het plangebied tijdens het broedseizoen. Laat bij de start van werkzaamheden tijdens het broedseizoen en/of bij twijfel altijd een broedvogelcheck uitvoeren. In de periode maart t/m augustus is de kans op broedgevallen het grootst, maar met name duiven kunnen tot ver buiten deze periode broeden. Indien broedgevallen worden aangetroffen moeten werkzaamheden worden uitgesteld totdat het nest definitief is verlaten of moeten maatregelen worden getroffen om verstoring van het broedgeval te voorkomen. Dit dient in samenspraak te gebeuren met een ecologisch deskundige.

Vleermuizen

- Binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden zijn geen mogelijke vaste verblijfplaatsen van vleermuizen gesitueerd. De geplande ontwikkelingen leiden daarom niet tot overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen. Vervolgstappen zoals aanvullend soortgericht vervolgonderzoek of een omgevingsvergunning zijn niet noodzakelijk.
- Van aantasting van een vaste vliegroute van vleermuizen door toedoen van de geplande werkzaamheden is geen sprake door het ontbreken van lineair doorlopende landschappelijke elementen zoals ononderbroken bomenrijen. Mogelijk zijn de groenstructuren op en rond het plangebied onderdeel van (niet-essentieel) foerageergebied van vleermuizen. Voorkom lichtverstoring van foerageergebied van vleermuizen. Werk bij voorkeur uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang. Wanneer het onvermijdelijk is om verlichting toe te passen voorkom dan het beschijnen van bomen en beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter.

Overige zoogdieren

- Aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten door het ontbreken van geschikte mogelijkheden voor schuil- en verblijfplaatsen zoals bomen met holtes en takkenstapels. Wel kunnen enkele algemene kleine soorten voorkomen in het plangebied zoals (spits)muizen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en is geen nader onderzoek nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Overige soortgroepen

- Wat betreft beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, vissen, reptielen, ongewervelden en flora) is aanwezigheid binnen het plangebied uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde soorten uit overige soortgroepen. Houd wel rekening met de zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet. Dit geldt met name voor werkzaamheden in en rond groenstructuren; voer werkzaamheden op een rustig tempo uit en in één richting zodat eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte heeft om een veilig heenkomen te zoeken.

Gebiedsbescherming

- Een eventuele externe werking van de geplande werkzaamheden op beschermde natuurgebieden (Natura 2000, NNN, GO, of andere beschermde natuurgebieden) is niet aan

de orde. Het plangebied ligt buiten de begrenzing en op voldoende afstand van beschermd natuurgebied.

- Gezien de voorgenomen activiteiten, toekomstige inrichting en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen, etc.) op aangewezen soorten uitgesloten, met mogelijke uitzondering van stikstofdepositie. Negatieve effecten door een toename van stikstofuitstoot tijdens de aanlegfase en toekomstige gebruiksfase zijn niet op voorhand uitgesloten. Voer een berekening uit in Aerius Calculator om te bepalen of er sprake is van een vergunningplicht ten aanzien van stikstof.
- Van verwijdering van houtopstanden groter dan 10 are of van verwijdering van bomenrijen van tenminste 20 stuks is geen sprake, een Toets Houtopstanden is daarom op voorhand niet aan de orde.

Ten aanzien van zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van álle flora en fauna (beschermd of niet beschermd) geldt de zorgplicht, afdeling 1.3 van de Omgevingswet. Dit geldt met name voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Deze provinciale vrijstelling houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.
- Als er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen waarvoor geen aanvullend onderzoek is uitgevoerd of omgevingsvergunning is verkregen, dan dient het werk tijdelijk te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met een ecooloog. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving, de omgevingswet. In deze bijlage vindt u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Omgevingswet in het kort

De Omgevingswet (OW) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet vervangt sinds 1 januari 2024 de Wet natuurbescherming, die in 2017 werd ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn destijds samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De nieuwe omgevingswet regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

2. Zorgplicht

In afdeling 1.3 van de OW wordt de algemene zorgplicht uitgewerkt. In deze zorgplicht is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.7(a) van de OW luidt als volgt:

Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Het is verboden een activiteit te verrichten of na te laten als door het verrichten of nalaten daarvan aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan.

3. Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR)
- Overige soorten (genoemd in bijlage IX behorend bij artikel 11.54 van het besluit activiteiten leefomgeving)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden om een omgevingsvergunning of vrijstelling verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina opgenomen (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR) zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Omgevingswet, beschreven in het besluit activiteiten leefomgeving (BAL)

Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 11.2.2.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten vogelrichtlijn	11.37	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
		1a	Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
		1b	Het opzettelijk vernielen van of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
		1c	Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
		1d	Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
		3	Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
§ 11.2.3.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn	11.46	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt voor:
		1a	Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
		1b	Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
		1c	Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
		1d	Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
		1e	Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied
§ 11.2.4.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten	11.54	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
		1a	Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
		1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
		1c	Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen, of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

4. Gebiedsbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn opgedeeld in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Daarnaast moet hieruit zijn gebleken dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies om natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

5. Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en hadden onder de Wet natuurbescherming geen juridische status. Onder de huidige wetgeving (Omgevingswet) betekent plaatsing op de lijst niet automatisch dat de soort beschermd is; Daarvoor is opname van de soort onder de Omgevingswet nodig. De Omgevingswet voorziet echter wel in enige mate in bescherming voor soorten van de Rode Lijst, door de specifieke zorgplicht. De omgevingswet vereist van provincies dat zij de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten van de Rode Lijst. Eventuele negatieve effecten op Rode Lijst soorten door toedoen van ruimtelijke ingrepen of ontwikkelingen dienen door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt en/of gecompenseerd te worden.